

Sammanträdesdatum: 2024-06-17
Diarienummer: KS.2024.193

§ 49

Interpellation- VA-anläggningarnas status

Beslut

1. Interpellationen får ställas.

Sammanfattning av ärendet

Johan Lexell (MP) har ställt en interpellation till kommunstyrelsens ordförande Linda Lundin (S) angående VA-anläggningarnas status.

Linda Lundin (S) svar på interpellationen:

Vatten och avlopp är en viktig infrastrukturfråga i svenska kommuner och en central del av samhällsservicen. Många svenska kommuner står inför utmaningar när det gäller att säkerställa en hållbar och effektiv VA-försörjning. Utmaningar som ofta förekommer inkluderar åldrande ledningsnät, behov av investeringar i reningsverk och vattenverk för att möta ökade krav på vattenkvalitet och kapacitet, samt att säkerställa en god vattenförsörjning och avloppsrening för invånarna. Klimatförändringar kan också påverka VA-infrastrukturen genom ökad risk för översvämningar, torka och andra extrema väderhändelser som kan påverka vattenförsörjningen och avloppsreningen.

För att möta dessa utmaningar krävs långsiktiga planer och investeringar i VA-infrastrukturen. Många kommuner arbetar aktivt med att utveckla strategier för att säkerställa en hållbar och effektiv VA-försörjning för invånarna både nu och i framtiden. Det är en viktig del av att skapa trygga och hållbara samhällen där invånarna kan känna sig säkra på att ha tillgång till rent vatten och en effektiv avloppsrening.

Vatten- och avloppsfrågorna i Gnesta kommun har under de senaste åren varit högt prioriterade och kommer fortsatt att ha samma fokus, under lång tid, för att säkra en god VA-försörjning. Flera viktiga investeringar har gjorts under åren och flera viktiga investeringar kommer att göras framgent. För att säkerställa en långsiktig hållbar och effektiv vattenförsörjning och avloppshantering är en vattentjänstplan under framtagande. Ett utkast planeras vara klart inom kort och förväntas kunna slutföras enligt beslutat slutdatum i kommunstyrelsens verksamhetsplan.

Inom Gnesta kommuns verksamhetsområde för vatten och avlopp finns 4 vattenverk och 3 avloppsreningsverk som alla har behov av reinvesteringar både utifrån utbytesperspektiv kopplat till tekniska livslängder och funktionsmässiga åtgärder för verkens grundläggande funktioner. Det finns även större åtgärder kopplade till arbetsmiljömässiga brister som behöver åtgärdas. I dagsläget finns ingen planerad livslängd för verken eller drifttid vilket gör det svårt att bedöma det totala behovet av reinvesteringar. Ett arbete med förnyelseplanering pågår och det finns idag ett uppskattat årligt reinvesteringsbehov för anläggningarna som uppgår till ca 10–15 miljoner.

Gnesta har ett åldrande ledningsnät och en viktig del av att säkerställa en hållbar och effektiv VA-försörjning är att ha förnyelseplan för ledningsnät. Genom att regelbundet inventera och utvärdera tillståndet på ledningsnäten kan nödvändiga åtgärder planeras för att förnya och underhålla dem. Förnyelseplaner för ledningsnät kan inkludera åtgärder såsom att byta ut gamla och slitna ledningar, genomföra reoveringar av befintliga ledningar, samt att planera för att utöka och uppgradera ledningsnäten för att möta framtida behov och krav. Genom att ha väl genomtänkta förnyelseplaner kan investeringarna i ledningsnäten planeras och prioriteras, vilket kan bidra till att minimera driftstörningar, minska risken för läckage och förluster, samt säkerställa en hållbar och effektiv vatten- och avloppsförsörjning för invånarna.

Framtagande av förnyelseplanen för ledningsnätet utgår från en metod som Svenskt Vatten Utveckling tagit fram i en rapport som heter "Handbok i förnyelseplanering av VA-ledningar". Metoden använder sig av rapporterade händelser och fel på ledningsnätet som ligger grund till förnyelsetaktens utgångslinje. Utgångslinjen i modellen är satt till en förnyelsetakt om 0,3% per år vilket motsvarar en förnyelsetakt om 333 år. Per år, under perioden 2024–2028, motsvarar det 250 meter vattenledningar, 277 meter spillvattenledningar och 162 meter dagvattenledningar. Detta motsvara en årlig investeringskostnad om 3–5 miljoner.

Kommunfullmäktige har tagit ställning till flera taxehöjningar och tagit fram prognoser för hur taxan behöver utvecklas för att ta höjd för de kostnader som finns och kommer att finnas. En del av reinvesteringsbehovet som finns är medtaget i de prognoser som taxeutvecklingen baseras på. Nyinvesteringarna som planeras, nytt vattenverk och nytt avloppsreningsverk, är inte upptagna till fullo i prognosen. Inför taxejusteringen för 2025 kommer en översikt att göras så att prognosen för de kommande årens taxenivåer ligger i linje med kommande års kostnader.

Jag vill avslutningsvis framföra att Gnesta kommun har tagit stora kliv framåt inom VA-området. Vi har goda förutsättningar till att kunna säkerställa en hållbar och effektiv VA-försörjning. Våra tjänstepersoner på VA-enheten gör ett bra arbete och det ska vi som förtroendevalda vara glada för så att Gnesta kommun kan utvecklas så som vi önskar.

Beslutsunderlag

1. Interpellation - VA-anläggningarnas status

Kommunfullmäktiges presidiums förslag till beslut

1. Interpellationen får ställas.

Förslag till beslut på sammanträdet

Ordföranden föreslår att kommunfullmäktige bifaller kommunfullmäktiges presidiums förslag till beslut.

Beslutsgång

Kommunfullmäktige bifaller ordförandens förslag.

Sändlista

~ Akten